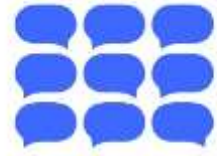

**Európsky výbor
regiónov**

**european
youth forum**

Európska charta mládeže a demokracie

- a) V tejto charte sa predkladajú konkrétne odporúčania týkajúce sa demokratickej účasti mladých ľudí na spoločenskom, politickom a občianskom živote na troch úrovniach verejnej správy: miestnej a regionálnej úrovni; národnej úrovni a európskej úrovni. Usiluje sa budovať a konsolidovať demokratický priestor priaznivý pre mládež a zabezpečiť, aby boli v Európskej únii formálne, neustále a trvalo zastúpené hlasy mladých ľudí.
- b) Uplatňuje sa v nej participatívny prístup so zapojením mládeže prostredníctvom viacerých mládežníckych organizácií vrátane mládežníckych krídel vnútroštátnych a európskych strán, ako aj komunity mladých volených politikov.
- c) Navrhované odporúčania predložené uvedenými zástupcami mladých ľudí slúžia ako východiskové body pre diskusiu aj ako príklady, ktoré sa majú nasledovať.
- d) Témy charty sú rozdelené do týchto štyroch oblastí:
 - 1. Vzdelávanie, spolupráca, informovanie
 - 2. Posilnenie postavenia, vodcovstvo a demokratická účasť mladých ľudí
 - 3. Úloha nových technológií a digitalizácie
 - 4. Uplatňovanie hľadiska mládeže v politikách a posilnenie jej politického zastúpenia

I. Odporúčania v oblasti vzdelávania, spolupráce, informovania

Miestna a regionálna úroveň:

1. Zintenzívniť vzdelávanie k občianstvu, ako aj vzdelávanie o Európskej únii na všetkých úrovniach vzdelávania ako základný faktor umožňujúci aktívne a informované občianstvo a demokratickú účasť; zároveň uznať a podporovať mládežnícke organizácie ako kompetenčné centrá, v ktorých tiež prebieha občianske vzdelávanie.
2. Zabezpečiť, aby samotné školy boli demokratickými inštitúciami, zapájali študentov do demokratických štruktúr a začleňovali do vzdelávania k občianstvu participatívne iniciatívy, ako aj podporovali rozvoj občianskych zručností aj mimo školy, napríklad prostredníctvom projektov v rámci miestnych komunít zaoberajúcich sa aktuálnymi témami.
3. Posilniť prácu s mládežou v záujme budovania kompetencií mladých ľudí v oblasti demokratickej kultúry a poskytnúť im fórum, aby sa mohli od mladého veku aktívne zapájať do spoločnosti.

Úroveň členských štátov:

4. Financovať vzdelávanie k občianstvu v rámci formálneho a neformálneho vzdelávania a podieľať sa na vytváraní učebných osnov v partnerstve s mládežníckymi organizáciami.
5. Zlepšiť dostupnosť inkluzívnych priestorov pre mládež, zriadiť informačné centrá prevádzkované spoločne s mládežou a vytvoriť a koordinovať online platformy s cieľom informovať o záležitostiach, ktoré sa týkajú mládeže, a rozšíriť účasť.
6. Uznať hodnotu kompetencií a zručností získaných pri práci s mládežou, dobrovoľníctve, neformálnom vzdelávaní, informálnom učení sa, ako aj v rámci mládežníckych organizácií a potvrdzovať tieto kompetencie a zručnosti.
7. Uznať úlohu vnútroštátnych inštitúcií – kultúrnych, vzdelávacích, vládnych – pri zabezpečovaní toho, aby boli pre mladých ľudí, a to aj z nedostatočne zastúpených skupín a menšín, ľahko dostupné informácie o programoch pre mládež a politikách týkajúcich sa mládeže.

Úroveň EÚ:

8. Posilniť a podporovať programy EÚ pre mládež a riešiť existujúce prekážky, napríklad finančné, v záujme toho, aby sa rozšírila účasť a väčšiemu počtu mladých ľudí, a to aj zo znevýhodnených skupín, sa umožnilo získať skúsenosti v zahraničí v rámci EÚ, a uznávať takéto skúsenosti aj prostredníctvom študijných kreditov.
9. Zlepšiť prístupnosť informácií o programoch EÚ pre mládež, najmä prostredníctvom sociálnych médií, ktoré mladí ľudia používajú.
10. Bojovať proti dezinformáciám, polarizácii a zločinom z nenávisťi.

II. Odporúčania v oblasti posilnenia postavenia, vodcovstva a demokratickej účasti mladých ľudí

Miestna a regionálna úroveň:

11. Podporovať budovanie a ochranu prierezových demokratických priestorov pre mladých ľudí a mladými ľuďmi s cieľom zabezpečiť, aby boli hlasy mladých ľudí formálne, neustále a trvalo zastúpené v cykle tvorby politík, pričom sa zabezpečí, aby takéto priestory existovali v mestských aj vo vidieckych oblastiach.
12. Zahrnúť výsledky miestnych a regionálnych poradných dialógov a iniciatív do rozhodovania na miestnej/regionálnej úrovni a zaviesť mechanizmy nepretržitej účasti namiesto izolovaných iniciatív.
13. Zabezpečiť dostatočnú a udržateľnú finančnú a odbornú podporu mládežníckym centrá a organizáciám, najmä tým, ktoré pracujú so znevýhodnenými skupinami.
14. Podporovať existujúce miestne rady mládeže, posilňovať ich vplyv a podľa potreby zakladať nové, pričom sa zabezpečí, aby ich viedli mladí ľudia podľa prierezových demokratických zásad a aby sa im poskytli konkrétne nástroje na prispievanie k formulovaniu príslušných politík.
15. Využívať mechanizmus participatívneho rozpočtovania na posilnenie spoluzodpovednosti mladých ľudí.

Úroveň členských štátov:

16. Rozšíriť bezpečný občiansky priestor priaznivejší pre mládež a chrániť občianske a politické práva mladých ľudí.
17. Zvýšiť udržateľnú a štrukturálnu finančnú podporu mládežníckych organizácií, aby mohli ďalej podporovať účasť mladých ľudí na demokratickom živote a posilňovať občianske zručnosti v duchu solidarity a začlenenia.
18. Spolupracovať s miestnymi a regionálnymi pobočkami mládežníckych organizácií na vypracovaní testu vplyvu na mládež¹ a zároveň zapojiť mladých ľudí do procesov tvorby politík a zabezpečiť zmierňujúce opatrenia v prípade, že by nová politika mala negatívny vplyv na mladých ľudí.
19. Spolupracovať so zástupcami študentských organizácií a zväzov, ako aj uľahčovať ich vytváranie tam, kde neexistujú.
20. Zvážiť zníženie veku oprávňujúceho na účasť na voľbách, aby sa podporovala a pestovala demokratická účasť mladých ľudí, spolu s primeraným politickým vzdelávaním na ďalšiu podporu volebnej účasti.

Úroveň EÚ:

21. Podporovať členské štáty a miestne a regionálne samosprávy pri budovaní demokratických priestorov priaznivých pre mládež v spolupráci s mladými ľuďmi s cieľom podporiť vodcovstvo mladých ľudí a zabezpečiť začlenenie otázok dôležitých pre mladých ľudí.

¹

Test vplyvu na mládež (*Youth Test*) je nástroj posudzovania vplyvu, ktorým sa zabezpečuje, aby sa pri rozhodovaní o nových politikách a zákonoch prihliadalo na mladých ľudí. Tiež by umožnil vytváranie lepších a trvalejších politík s väčším vplyvom pri súčasnom znížení nerovnosti a zohľadnení potrieb súčasnej generácie aj tých budúcich.

22. Poskytovať viacjazyčnú podporu pri výmene najlepších postupov s mládežníckymi organizáciami, najmä tými, ktoré pracujú s najzraniteľnejšími mladými ľuďmi.
23. Vychádzať z poznatkov získaných v rámci Konferencie o budúcnosti Európy pri ďalšom rozšírení participatívnych a konzultačných mechanizmov s mládežou a plne využiť už existujúce mechanizmy, napríklad Európsky dialóg s mládežou, a zabezpečiť opatrenia v nadväznosti na výsledky a ich zohľadnenie v procesoch rozhodovania.
24. Presadzovať zásady zamestnávania s dôstojnými mzdami, ktorými sa zabezpečí, aby mladí Európania mohli získavať vysokokvalitné pracovné skúsenosti v európskych a politických inštitúciách v bezpečných a spravodlivých podmienkach; podporovať prierezovú účasť mládeže na tvorbe európskych politík.

III. Odporúčania v oblasti úlohy nových technológií a digitalizácie

Miestna a regionálna úroveň:

25. Posilniť digitálnu pripravenosť škôl a poskytnúť odbornú prípravu učiteľom a študentom na zlepšenie digitálnych zručností, mediálnej gramotnosti a kritického myslenia, a to aj v oblasti používania osobných údajov.
26. Rozvíjať bezplatné služby požičiavania digitálnych zariadení vo verejných priestoroch, ako sú knižnice alebo mestské budovy a na školách, aby sa uľahčil prístup k novým technológiám a podporoval prístup učenia sa praxou.

Úroveň členských štátov:

27. Zabezpečiť cenovo dostupné vysokorýchlostné pripojenie k internetu pre všetkých, a to aj v menej rozvinutých, vo vzdialených či vidieckych oblastiach, a najmä v inštitúciách formálneho a neformálneho vzdelávania vrátane mládežníckych centier, v prípade potreby po dohode s miestnymi poskytovateľmi internetových služieb.
28. Zabezpečiť, aby sa mladí ľudia mohli zúčastňovať na demokratických procesoch pomocou digitálnych nástrojov, ktoré sú bezpečné, ľahko dostupné, neobmedzené a ľahko použiteľné.
29. Preskúmať alternatívne spôsoby hlasovania, napríklad elektronické hlasovanie, s cieľom umožniť širšiu účasť učením sa z najlepších postupov.
30. Navrhnuť a prijať politiky, stratégie a právne rámce, ktoré podporujú digitálnu pohodu pre mladých ľudí, a to aj v oblasti ochrany údajov, bezpečnosti na internete a ochrany pred online diskrimináciou a nenávisťnými prejavmi.
31. Riešiť digitálnu priepasť medzi regiónmi/mestami pri zabezpečení možnosti vyjadriť názory inými spôsobmi, nielen prostredníctvom digitálnych kanálov.

Úroveň EÚ:

32. Navrhnuť politiky a legislatívne rámce na podporu súkromia a bezpečnosti na internete a sociálnych médiách.
33. Chrániť občiansku spoločnosť a mládežnícke organizácie pred tým, aby ich na sociálnych médiách označovali za politické, najmä keď kritizujú súčasnú vládu.

34. Zabezpečiť, aby nové technológie založené na algoritmoch a programy neboli výrazne zaujaté a nereprodukovali diskriminačné správanie, a posilniť informovanosť o tejto otázke.

IV. Odporúčania v oblasti uplatňovania hľadiska mládeže v politikách a posilnení jej politického zastúpenia

Miestna a regionálna úroveň:

35. Zabezpečiť spôsoby zmysluplného, nestraničného a prierezového zapojenia mladých ľudí do miestnej komunity s osobitným dôrazom na vidiecke oblasti a do miestnej politiky.
36. Posilniť dialóg medzi mládežou a miestnymi politikmi, zabezpečiť nadväzujúce opatrenia a podporovať iniciatívy zamerané na obnovu dôvery medzi volenými úradníkmi, politickými stranami a mladými ľuďmi.
37. Zvážiť zahrnutie tzv. striedavých kandidátnych listín s mladými kandidátmi (tzn. každý druhý kandidát je mladý) do volieb na miestnej úrovni a poskytnúť odbornú prípravu a mentorstvo pre mladých ľudí, aby sa podnietili ku kandidovaniu vo voľbách.

Úroveň členských štátov:

38. Zabezpečiť spôsoby zmysluplného zapojenia mladých ľudí do vnútroštátnej politiky, napríklad uznaním národných rád mládeže a ich sietí a spoluprácou s nimi.
39. Podporovať spoluprácu s mládežníckymi krídlami politických strán a mimovládnyimi organizáciami na ďalšie posilnenie účasti vo voľbách a širšej politickej angažovanosti a zabezpečiť zahrnutie záujmov mladých ľudí do politických programov, a to aj prostredníctvom konzultácií s dôležitými a reprezentatívnymi mládežníckymi organizáciami.
40. Zaviesť politiky týkajúce sa mládeže založené na dôkazoch na všetkých úrovniach a zvýšiť financovanie výskumu záležitostí týkajúcich sa mládeže a zabezpečiť transparentný zber údajov rozčlenených podľa rodovej príslušnosti a veku.
41. Zvýšiť investície v súlade s prioritami mladých ľudí na vnútroštátnej úrovni, najmä pokiaľ ide o znevýhodnené skupiny.
42. Posilniť dialóg a koordináciu medzi ministerstvami zodpovednými za záležitosti týkajúce sa mládeže, aby sa zlepšilo účinné vytváranie a hodnotenie politík.
43. Zvážiť striedavé kandidátske listiny pre politické mandáty, aby sa pre mladých ľudí vytvoril priestor vo formálnej politike, a zahrnúť do politických programov politických strán požiadavky špecifické pre mladých ľudí.
44. Posilniť rozvoj a financovanie mládežníckych zastrešujúcich a politických organizácií, ako aj organizácií občianskej spoločnosti na vnútroštátnej úrovni.
45. Zabezpečiť prístupnosť informácií aj prostredníctvom online platforiem o volebných postupoch a zvážiť ciele kampane zamerané na mládež, najmä pred voľbami, s balíkmi konkrétnych informácií pre prvovoličov.

Úroveň EÚ:

46. Podporovať výmenu názorov a zber údajov o vplyve zníženia veku oprávňujúceho na účasť na voľbách na 16 rokov, ako aj zníženia minimálneho veku kandidátov.
 47. Posilniť spoluprácu so zastrešujúcimi mládežníckymi organizáciami EÚ a mládežníckymi krídlami politických strán EÚ.
 48. Zaviesť mechanizmus testu vplyvu na mládež, aby sa zabezpečilo, že všetky nové právne predpisy a politiky EÚ budú podliehať posúdeniu vplyvu zameranému na mládež, a to aj konzultovaním s mládežníckymi organizáciami a odborníkmi na mládež na úrovni EÚ a zaviesť zmierňujúce opatrenia v prípade, že sa identifikuje negatívny vplyv.
 49. Vyvinúť konkrétne úsilie, napríklad dlhodobé ciele kampane, na zvýšenie účasti mladých ľudí vo voľbách do Európskeho parlamentu, a zväziť vytvorenie striedavých kandidátskych listín s mladými kandidátmi v takýchto európskych voľbách.
-